

Motion till riksdagen 2006/07:Ub12

**av Rossana Dinamarca m.fl. (v)
med anledning av prop. 2006/07:69**

Förbättrad ordning, trygghet och studiero i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår regeringens proposition 2006/07:69 Förbättrad ordning, trygghet och studiero i skolan.

Motivering

I proposition 2006/07:69 Förbättrad ordning, trygghet och studiero i skolan föreslår regeringen att föremål som används på ett sätt som är störande för skolverksamheten eller utgör en fara skall kunna omhändertas från en elev. I propositionen lämnas också förslag om att kommunen utan vårdnadshavarens tillstånd skall kunna flytta elever till en annan skola.

Regeringen målar upp en bild av den svenska skolan som ett veritabelt slagfält där en livsavgörande kamp mellan elever och lärare utspelas. Ett av de största och mest akuta problemen tycks vara, enligt regeringen, att elever tar med sig föremål till skolan i syfte att störa verksamheten. Det är anledningen till att denna ändring av skollagen genomförs nu och inte i samband med den mera genomgripande förändring som tidigare aviserats.

Vänsterpartiet delar inte regeringens syn på situationen i skolan. Vi anser varken att eleverna utgör ett problem eller att elever och lärare är motståndare. Skolan är till för att ge eleverna kunskap och skall anpassas efter deras förutsättningar, behov och intressen. Denna syn har präglat utvecklingen av den svenska skolan sedan 1950-talet, och dess funktion som uppfostringsanstalt för att disciplinera arbetarklassen har därför tonats ner alltmer. På de flesta skolor samarbetar därför elever och lärare för att nå gemensamma målsättningar. Regeringens skolpolitik innebär tyvärr en återgång till en äldre syn på skolan med mindre tilltro till och tolerans för elevernas initiativförmåga, ökad auktoritetstro och ett ökat tvång.

Fel! Okänt namn på

Det saknas dock stöd för regeringens verklighetsbeskrivning och motiv för de föreslagna åtgärderna. Propositionen innehåller ingen beskrivning av hur ofta det förekommer att elever har med sig föremål och använder dem på ett sätt som är störande för verksamheten. Det finns heller ingen analys av hur det påverkar tryggheten och studieron och i vilken omfattning det sker. Det är därför svårt att bedöma vilket behov det finns av en lagstiftning som ger rektorer och lärare rätt att beslagta elevers egendom. Vidare är det lika svårt att förutse vilka konsekvenser denna lagstiftning kommer att få för verksamheten i skolan.

Regeringen påstår också att lagförslaget leder till ökad tydlighet. Vänsterpartiet hävdar att den nuvarande lagstiftningen är mycket tydligare. Med den föreslagna lagen kommer det i vissa situationer att vara tillåtet att omhänderta ett föremål, medan andra situationer inte medger ett omhändertagande. Om en elev till exempel motsätter sig ett omhändertagande fysiskt måste det avbrytas. I praktiken kommer det att uppstå gränsdragningsproblem, som det lämnas till den enskilda rektorn eller läraren att lösa, något som deras nuvarande utbildning förbereder dem på. Vänsterpartiet ställer sig också mycket tveksamt till att personal utan utbildning skall omhänderta föremål som kan utgöra en fara för säkerheten, såsom sprängämnen och använda kanyler.

Vänsterpartiet är också kritiskt mot förslaget att det skall bli möjligt att flytta en elev från den skola han eller hon är placerad i utan vårdnadshavarens tillstånd. För att komma till rätta med de problem som kan föranleda förflyttning av en elev är det en nödvändig förutsättning att elevens vårdnadshavare medverkar. Det är också allvarligt att regeringen på detta sätt utpekar eleverna som ensamt ansvariga. Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever är det i själva verket skolan som har en skyldighet att stoppa och förhindra mobbning, diskriminering och annan kränkande behandling. Förekomsten av denna lag innebär dessutom att det är tveksamt om det verkligen behövs ett utökat tvång i skolan.

Som med så många andra tvångsmedel finns det en risk för att syftet med lagändringarna förfelas och att de i stället blir redskap för disciplin och social kontroll. Erfarenheten från både skolan och andra områden visar att ökad användning av tvång kan leda till större motsättningar och ökat antal konflikter, vilket knappast får gynnsamma effekter på den trygghet och studiero som regeringen säger sig vilja värna.

Den borgerliga regeringen väljer att införa kraftiga tvångsåtgärder som svar på problem som de uppförstorar. Därmed undviker de att diskutera de verkliga problemen i skolan med ökade klasskillnader och bristande likvärdighet, vilket givetvis får återverkningar på arbetsmiljön i skolan. Detta orsakas inte av att lärarna saknar befogenheter och tvångsmedel, utan det är en följd av marknadstänkande, segregation, för lite resurser och felaktig fördelning av befintliga resurser samt bristande skoldemokrati och inflytande för elever. Vänsterpartiet anser att de hårdare tag som regeringen föreslår inte kommer att leda till ett bättre klimat i skolan eller skapa förtroendefulla relationer mellan elever och lärare, som är en viktig ingrediens i lärandet. Därför föreslår vi att riksdagen skall avslå regeringens proposition 2006/07:69 Förbättrad ordning, trygghet och studiero i skolan.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 april 2007

Rossana Dinamarca (v)

Torbjörn Björlund (v)

Siv Holma (v)

Eva Olofsson (v)

Alice Åström (v)

Egon Frid (v)

Elina Linna (v)

Lena Olsson (v)